

Bron 13: parodie op een vroedschapsvergadering

Hieronder volgen fragmenten uit een pamflet uit 1649. Het pamflet is een fictief verslag van een vroedschapsvergadering. Tijdens deze vergadering praten de leden van de vroedschap en de burgemeesters over de toekomst van de West-Indische Compagnie, waar het niet goed mee gaat. Het pamflet had als doel om de regenten belachelijk te maken.

Transcriptie

Van Waveren

"..., waarom sullen wy de Comp. laten verloren gaen? Sy is altoos neffens de Oost-Indische Comp. gheoordeelt een van de besten senuwen van onsen staet te zijn, ende is altoos dienstlich voor de Negotie ende Scheepvaart, daer 't welvaren van dese stadt in bestaet, soo dat ick voor myn advys de selve sou by alle middelen helpen, ende poogen te herstellen."

Bicker

"Indien ick eenichsints dachte dat de West-Ind. Comp. te salveren was, ick volger 't advys van den Heer van Waveren; maer alsose verloren is, so kan ick niet bevroeden datter yets goedts af komen sal, ende sal al 't gelt in 't water gesmeten zijn, datmen daer aen sal besteden, ic heb 't lang te vooren sien komen, dat het so sou uytvallen."

d'Heer Huydekoper

"Ick sou ook meenen, mijnen Heeren, dat het met de Compagnie gaan sal, gelijk ick dickwils met mijn Neef Theuling, tegen Cosijn Spex geseyt hebbe, als wij samen na Goudestein gingen, of so na de Bild, daer hebbe ick nu twee hof-steden, heel fraeytjes beplant, (...)

(...)als de West-Ind.C. in Brasil vast was, datse dan lichtelijck met binnenschepen, gelijcker veel Rivieren en krekten door 't landt lopen, aldaer een bequaem trec-padt soudent konnen maken, of een overtoom so als Mons. Vincbooms den Architect, eerst op 't papier souwen afteykenen ende so inde Zuyd-zee comen, om so van achteren in Oost-Indien te comen, ende die vaert heel bedorve hebben: want aldaer de West Ind. C. begint te nestelen, daer heb ick wel dickwils op gelet, dat daer alles bedorven wort, ende voorts sal ick mijn confirmeren met 't gene dat d'Heer Burg. Bicker heeft geseyt, niet twijfelende of hy al oud Burgem. blyven of andersins met het advys van de Burg. d'Heer van Wavere."

Vertaling naar modern Nederlands

*Van Waveren*¹

..., waarom zullen wij de Compagnie verloren laten gaan? Zij is altijd naast de Oost-Indische Compagnie beschouwd één van de beste zenuwen van onze staat te zijn, en is altijd verdienstelijk voor de handel en de scheepvaart, omdat daar de welvaart van deze stad uit bestaat, is mijn advies dat ik zelf met alle middelen zou helpen, en het proberen te herstellen.

*Bicker*²

Als ik enigszins dacht dat de West-Indische Compagnie te redden was, volgde ik het advies van de Heer van Waveren; maar omdat ze verloren is, en ik niet kan bevroeden dat er iets goeds van komen zal, en al het geld zal in het water gesmeten zijn, dat men daar aan zal besteden, ik heb het lang van tevoren aan zien komen, dat het zo zou uitvallen.

De Heer Huydecoper

Ik zou ook menen, mijn heren, dat het met de Compagnie gaan zal, zoals ik vaak tegen mijn neef Theuling en tegen neef Spex gezegd heb, als wij samen naar Goudestein gingen, of naar de Bilt, daar heb ik nu twee hofsteden, heel fraaitjes beplant, (...)

(...) als de West-Indische Compagnie in Brazilië een vaste haven had, dat zij zonder moeite met binnenschepen, gelijk er veel rivieren en krekten door het land lopen, daar een goed jaagpad zou kunnen maken, of een overtoom zoals Mijnheer Vingboons de architect, eerst op het papier zou tekenen en zo in de Zuidzee³ te komen, om zo van achteren in Oost-Indië te komen, en die de vaart dan geheel bederft: want daar waar de West-Indische Compagnie begint te nestelen, daar heb ik vaak op gelet, dat daar alles bedorven wordt, en verder zal ik mij conformeren aan het gene dat de Heer Burgemeester Bicker heeft gezegd, er niet aan twijfelende of hij oud Burgemeester zal blijven of anderszins aan het advies van de burgemeester de Heer van Waveren.

¹ Antony Oetgens van Waveren komt hier aan het woord, hij was één van de vier burgemeesters. Een burgemeester in de zeventiende eeuw had een andere functie dan een burgemeester tegenwoordig. De burgemeesters hielden zich bezig met het dagelijks bestuur van de stad.

² Andries Bicker komt hier aan het woord, hij was ook één van de vier burgemeesters.

³ De Stille Oceaan.

